

ชื่อเรื่อง นกเงือก

Photo: <http://hornbill.or.th/th/about-hornbills/introduction/>

ในโลกมี “นกเงือก” หรือ “Hornbills” อยู่หลากหลายพันธุ์ถึง 52 ชนิด บวกกับ Ground Hornbills อีก 2 ชนิดเป็น 54 ชนิด จำง่าย ๆ ก็คือ มีจำนวนเท่ากับไฟ 1 สำหรับ(52ใบ) รวมโจ๊กเกอร์อีก 2 ใบ เท่านี้ก็ไม่ยากแล้ว “นกเงือก” ส่วนใหญ่พบอาศัยอยู่ตามทุ่งหญ้าและป่าดิบเขตร้อนของทวีปแอฟริกาและเอเชีย เขตร้อนของทวีปเอเชียมีนกเงือกหลากหลายถึง 31 ชนิด ในประเทศไทยเรามีนกเงือกให้จดจำกันถึง 13 ชนิด อย่าได้สับสนกับ “นกทูแคน” (Toucan) ของอเมริกาใต้

“นกเงือก” มีรูปร่างหน้าตาโบราณที่ถือกำเนิดมาไม่น้อยกว่า 50 ล้านปี ไม่มีสีสันสะดุดตา ขนมักมีสีดำ-ขาว บางชนิดมีขนสีน้ำตาล หรือ เทา ส่วนที่มีสีฉูดฉาดอยู่บ้างก็เป็นหนังเปลือย เช่น หนังบริเวณคอ หนังขอบตา แต่สีเหลืองสดจัดจ้านที่ปรากฏบนส่วนขนสีขาว หรือบริเวณปากและโหนกของนกเงือก นกเงือกหัวเรด และนกขนหินนั้น มาจากสีของน้ำมันที่นกทาและแต่งแต้มขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง พวกมันรู้จักใช้ “เครื่องสำอาง” น้ำมันนี้ผลิตโดยต่อมน้ำมัน ซึ่งอยู่บนโคนหาง อันที่จริงนกใช้น้ำมันทาขนเพื่อรักษาสภาพของขน ทำนองเดียวกับมนุษย์ใช้น้ำมันใส่ผมเพื่อรักษาสภาพเส้นผมนั่นเอง

บทบาทเด่นของนกเงือกในระบบนิเวศป่าคือ ช่วยกระจายพันธุ์ไม้กว่า 200 ชนิดที่มีประสิทธิภาพมาก เนื่องจากพฤติกรรมการเลือกกินผลไม้ที่สุก และนำพามาเมล็ดไปทิ้งในพื้นที่ต่างๆ จึงเป็นตัวช่วยปลูกป่าและปลูกแหล่งอาหาร ทั้งของนกเงือกและสัตว์ป่าอื่นๆ และยังรักษาความหลากหลายของพืชและสัตว์ จึงจัดเป็นชนิดพันธุ์ที่เป็นร่มเงาให้กับสัตว์ชนิดอื่น (Umbrella species) ทำให้สังคมพืชเกิดความสมดุล และช่วยควบคุมประชากรสัตว์ขนาดเล็ก เช่น แมลงและหนู เป็นต้น จากความสัมพันธ์ของนกเงือกมีความอ่อนไหวต่อพื้นที่ป่าที่เปลี่ยนแปลงไป จึงเหมาะที่จะจัดนกเงือกเป็นชนิดพันธุ์ที่เป็นดัชนีชี้วัดความสมบูรณ์ของป่า (Indicator species) แต่ละแบบได้อีกด้วย

ที่มา – มูลนิธิศึกษาวิจัยเหิงอก

- HORNBILL RESEARCH FOUNDATION

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

ข้อต่อไปนี้เป็นข้อใดไม่ใช่คุณลักษณะของนกเงือก?

1. มีขนสีดำ-ขาว และบางชนิดมีสีน้ำตาลหรือเทา
2. สีเหลืองสดที่ปากและโหนกมาจากน้ำมันที่นกแต่งแต้ม
3. พบในทวีปอเมริกาใต้เป็นส่วนใหญ่
4. มีบทบาทสำคัญในการกระจายพันธุ์ไม้

คำตอบที่ : 3 พบในทวีปอเมริกาใต้เป็นส่วนใหญ่

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย 1 คำถาม)

จากบทความ เรื่อง นกเงือก ข้อความเหล่านี้เป็นข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น จงเลือก ข้อเท็จจริง หรือ ความคิดเห็น ในแต่ละข้อความ

ข้อความนี้เป็นข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น	ข้อเท็จจริง	ความคิดเห็น
การอนุรักษ์สัตว์เหล่านี้จำเป็นต้องใช้หลายวิธีร่วมกัน เช่น การออกกฎหมายปกป้องสัตว์ การฟื้นฟูป่า และการสร้างความตระหนักรู้ในสังคม		
“นกเงือก” มีรูปร่างหน้าตาโบราณที่ถือกำเนิดมาไม่น้อยกว่า 50 ล้านปี ไม่มีสีสันสะดุดตา ขนมักมีสีดำ-ขาว บางชนิดมีขนสีน้ำตาล หรือ เทา ส่วนที่มีสีฉูดฉาดอยู่บ้างก็เป็นหนังเปลือย		
บทบาทเด่นของนกเงือกในระบบนิเวศป่าคือ ช่วยกระจายพันธุ์ไม้กว่า 200 ชนิดที่มีประสิทธิภาพมาก		
“นกเงือก” ส่วนใหญ่พบอาศัยอยู่ตามทุ่งหญ้าและป่าดิบเขตร้อนของทวีป		
สัตว์ใกล้สูญพันธุ์คือสัตว์ที่จำนวนประชากรลดลงจนเหลือน้อยมาก และมีความเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์ หากไม่ได้รับการอนุรักษ์		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ความคิดเห็น ข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

อ่านข้อความด้านล่างและใส่ตัวเลขตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง นกเหียงอกในระบบนิเวศ

ข้อความ	ลำดับเหตุการณ์
นกเหียงอกเลือกกินผลไม้สุก	
พืชเจริญเติบโตในพื้นที่ใหม่	
เมล็ดพันธุ์พืชถูกทิ้งในพื้นที่ต่างๆ	
ระบบนิเวศป่าฟื้นฟูและเกิดความหลากหลาย	

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 1 → 3 → 2 → 4

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม เพราะเหตุใดนกเงือกจึงถูกเรียกว่า “Umbrella species”?

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : เพราะนกเงือกช่วยปลูกป่า กระจายพันธุ์ไม้ และสร้างความสมดุลให้กับระบบนิเวศ ทำให้สัตว์ชนิดอื่นสามารถอาศัยและพึ่งพิงทรัพยากรในพื้นที่ได้

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม คุณคิดว่าเราควรอนุรักษ์นกเงือกอย่างไรให้ยั่งยืน?

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : การอนุรักษ์พื้นที่ป่าให้สมบูรณ์ ห้ามล่านกเงือก และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของนกเงือกในระบบนิเวศกลุ่มชน

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน